

FIGYELŐSZOLGÁLAT

Ebben a rovatban folyamatosan közöljük a külföldi szaklapokban megjelent, műszaki könyvtárakat érdeklő folyóiratcikkek és megjelent könyvtártudományi és dokumentációval foglalkozó szakkönyvek rövid ismertetését.

K Ö N Y V S Z E M L E

01:341.16:001

GOMBOCZ István: Az UNESCO bibliográfiai munkája. Bp. 1958. OKT. /Az Országos Könyvtárügyi Tanács kiadványai.1./

A 62 oldalas füzet célja, hogy megismertesse a magyar bibliográfusokat és könyvtárosokat az UNESCO-nak a nemzetközi bibliográfia terén az elmúlt 11 évben végzett munkájával.

A tanulmány három fő fejezetben ismerteti, illetve értékeli az UNESCO bibliográfiai tevékenységét. Az első fejezet az UNESCO-nak a bibliográfiai munka nemzetközi szervezése érdekében kifejtett tevékenységével foglalkozik. A második fejezet az UNESCO által, illetve az UNESCO támogatásával kiadott nemzetközi bibliográfiákat tárgyalja. E fejezet harmadik része tájékoztat a természettudományokra és a műszaki tudományokra vonatkozó nemzetközi bibliográfiákról, illetve kiadványokról. A harmadik fejezet az UNESCO eddigi bibliográfiai munkájának értékelésével és a jövő terveivel foglalkozik. Ebben a fejezetben szó van a magyar bekapcsolódás lehetőségeiről is.

Amint bevezetésében a szerző is hangsúlyozza: a könyv-, illetve dokumentumtermelés mai áradatában feltétlenül szükség van a bibliográfiai munka nemzetközi szervezésére, szabványosítására, koordinálására, nemzetközi bibliográfiák kiadására s a bibliográfiászerkesztés módszertanának kidolgozására. A felsorolt munkákból az UNESCO jelentős részt vál-

lalt, s az utóbbi 11 évben komoly tevékenységet fejtett ki. E tevékenységnek megismerése minden könyvtárosnak elsőrendű érdeke, s erre Gombocz István tanulmánya kiválóan alkalmas. /Gy.P./

- x - x -

021.89/439/

BALÁZS Sándor - PODONYI András - TAKÁCS József:

A könyvtári szolgálat jogi szabályozása. Szerk. Takács József. Bp. 1958. OKT. /Az Országos Könyvtárügyi Tanács kiadványai. 2./

A magyar könyvtári jogszabályoknak eddig két gyűjteménye jelent meg: az első 1951-ben "Könyvtárügyi jogszabályok gyűjteménye", a második pedig 1954-ben "Hatályos könyvtárügyi szabályok gyűjteménye" címmel. E jogszabálygyűjtemények megjelenése - de különösen az 1956-ban kiadott könyvtárügyi törvényerejű rendelet óta a magyar könyvtárügy jelentős mértékben fejlődött, s igen sok fontos jogszabály és rendelkezés lépett életbe. Főképpen ez indokolja, hogy a már régebben elfogyott két jogszabálygyűjteményt egy harmadik is kövesse.

A könyvtári jogszabályok gyűjteményének nem régen megjelent 3-ik kiadása sok tekintetben eltér az előző két kiadástól. E kiadás legfőbb sajátossága az, hogy nemcsak mechanikusan sorolja fel a rendelkezéseket, hanem "tematikus taglalásban, kritikával, magyarázatokkal, jegyzetekkel ellátva", helyenként "a jogszabályok eddigi hiányaira is" rámutatva.

Az összeállítás elsődleges célja, hogy "a könyvtáros kézikönyve, gyakorlati segédeszköze" legyen. Ezért igen részletesen foglalkozik mindazokkal a tételes, hatályos jogszabályokkal, amelyeket a könyvtáros alkalmazni köteles. Ezen kívül az is célja a gyűjteménynek, hogy összefoglaló tájékoztatást adjon a magyar könyvtárügy szervezetéről mind azok számára, akik ezzel belföldön vagy külföldön meg akarnak ismerkedni. Segíteni kívánja e jogszabálygyűjtemény a könyvtárügyi törvény, illetve végrehajtási utasítás célkitűzéseinek megvalósítását is azáltal, hogy széles körben ismerteteti mindazokat a rendelkezéseket, "amelyek a minisztertanácsi határozatban foglalt felhívások alapján kerültek kiadásra". Végül "a gyűjtemény a szétszórt jogszabályok egy kötetben való összefoglalásával a könyvtári igazgatás hivatali szerveinek, a téma szerinti összefoglalás módszerével pedig a könyvtárosképzésnek, valamint a továbbképzésnek is segítséget kíván adni."

Az összeállítás legfőbb újonsága, mint már említettük, a tematikai csoportosítás. Az összeállítók, illetve a szerkesztő a könyvtári jognak alapját képező 1956. évi törvényerejű rendelet és minisztertanácsi határozat közzlése után "A könyvtári szolgálat szabályozása" c. fő fejezetben /30-219. old./ az alábbi 9 részre osztva csoportosítják a rendelkezéseket: 1/ általános szabályok, 2/ felügyelet és szervezet, 3/ gyűjtőkör, 4/ feladatok, belső munkák, 5/ a könyvtárak együttműködése. 6/ dokumentáció, 7/ személyzetspolitika, 8/ hatósági és hivatali feladatok, 9/ a könyvtárakat érintő egyéb jogszabályok.

Igen hasznos és tanulságos a "Szervezeti szabályzatok" c. fejezet, amely országos szervek, könyvtárhálózatok, szakkönyvtárak szabályzatait ismerteti.

A "Jegyzetekben" a kötet összeállítói közlik az egyes rendelkezésekre vonatkozó magyarázatokat, kritikai megjegyzéseket. A jegyzetek után a jogszabályok évenként csoportosított mutatója, majd a tárgymutató következik, végül pedig a magyar könyvtárak szervezetének sematikus ábrázolásával zárul a kötet.

Az összeállítók, illetve a szerkesztő minden tekintetben gondos, alapos munkát végeztek. Bár a tárgyköri csoportosítás és a terminológia sok helyen vitatható, a kötet elrendezése igen szerencsés és - különösen az index segítségével - biztos, gyors tájékozódást tesz lehetővé. -

E rövid ismertetés keretében természetesen nincs mód arra, hogy méltassuk a magyar könyvtári "törvények szellemét". "A könyvtári szolgálat jogi szabályozása" c. gyűjtemény segítségével azonban ezt a feladatot el lehet és el is kell majd végezni. /Gy.P./

- x - x -

F O L Y Ó I R A T S Z E M L E

002:001.891

Kutatás a dokumentációban./Research in documentation./
- VICERY, B.C. - Library Association Record, 1958. 2. sz.
p. 41-45. T.: OSZK.

Napjaink konferenciái sürgetőleg követelik az elmúlt 10 évben visszafejlődött dokumentációra vonatkozó kutató-